



GAZDASÁGI  
VERSENYHIVATAL

---

VERSENYTANÁCS

---

Vj-42/2008/012.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa

- a **LÉTHÉ Temetkezési Kft.** Esztergom; valamint
- a **Dorogi Szent Borbála Szakkórház és Szakorvosi Rendelő Kht.** Dorog

eljárás alá vont vállalkozások ellen gazdasági versenyt korlátozó megállapodás és gazdasági erőfölénnyel való visszaélés miatt indított versenyfelügyeleti eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

**v é g z é s t**

A Versenytanács az eljárást megszünteti.

A végzés ellen az eljárás alá vont vállalkozás a kézbesítéstől számított nyolc napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó jogorvoslati kérelemmel élhet.

**I n d o k o l á s**

**I.**

**A vizsgálat iránya**

- 1) A Gazdasági Versenyhivatal a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, módosított 1996. évi LVII. törvény (Tpvt.) 67. § (1) bekezdése, illetve 70. §-a alapján 2008. március 20-án végzéssel versenyfelügyeleti eljárást indított, mert 2008. január 16-án, illetve február 26-án érkezett panaszokból (Tpvt. 43/I. §) észlelte, hogy
  - a) a **LÉTHÉ Temetkezési Kft.** (a továbbiakban: Temetkezési Kft.) az általa üzemeltetett dorogi és tokodi köztemetőkből külső temetkezési

vállalkozások szolgáltatásainak korlátozása kapcsán tanúsított magatartásával valószínűsíthetően megsértette a Tpv. 21. § c) pontját; továbbá

- b) a Dorogi Szent Borbála Szakkórház és Szakorvosi Rendelő Kht. (a továbbiakban: Kórház Kht.) a Temetkezési Kft-vel az általa működtetett kórház területén elhalt személyek holttestének elszállítására kötött Szerződésben rögzített kizárólagossági jog biztosításával, valamint a kiszállítás díja mértékének meghatározásával, továbbá az elhunytak által történő megfizetése kötelezettségének előírásával valószínűsíthetően megsértették a Tpv. 11. § (2) bekezdése a) és c) pontját.

- 2) A Gazdasági Versenyhivatal az elintézési határidőt a Tpv. 63. § (6) bekezdése alapján 180 nappal meghosszabbította.

## II.

### A tényállás

#### Az eljárás alá vont vállalkozások

- 3) A Temetkezési Kft. 2008. március 10-én átalakulással jött létre, a Kegyeleti LÉTHÉ Szolgáltató Betéti Társaság jogutódjaként. A Temetkezési Kft. csakúgy, mint jogelődje temetkezési szolgáltatást nyújt Komárom-Esztergom megye településein, köztük Dorogon és Tokodon is. Ezen településeken egyben az önkormányzati tulajdonban lévő temetőt is üzemelteti Dorogon 2001. év elejétől, Tokodon pedig 2003. október 1-je óta. A Temetkezési Kft. további 13 településen is végzi önkormányzati vagy felekezeti tulajdonban lévő temetők üzemeltetését.
- 4) A Kórház Kht-hez tartozó Dorogi Szent Borbála Szakkórház a 2005. évben még önálló Kft-ként (melynek a Kórház Kht. jogutódja) kezdte meg fekvőbeteg-ellátási tevékenységét 110 ágyszámmal és 2 halott-hűtővel. A Kórház Kht-nek (csakúgy, mint a jogelődnek) 100 százalékos tulajdonosa a Dorog Város Önkormányzata.

#### A temetkezési szolgáltatás szabályozása

- 5) A helyi önkormányzatokról szóló, többször módosított 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 8. § (1) bekezdésében a települési önkormányzatok helyi közszolgáltatás körében biztosítandó közfeladatai között nevesíti a köztemető fenntartását, amelyről ugyanezen § (4) bekezdése alapján az önkormányzat köteles gondoskodni.
- 6) A temetőkről és a temetkezésről szóló, többször módosított 1999. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 5. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a települési önkormányzat köteles gondoskodni temető fenntartásáról. A Ttv. 6. § (3) bekezdése szerint a temető fenntartása mellett annak üzemeltetéséről is a települési önkormányzat köteles gondoskodni, mely feladatot saját maga, illetve (szerződés alapján) gazdálkodó szervezet útján is elláthat.
- 7) A Ttv. 41. §-ának (3) bekezdésében ad felhatalmazást a helyi önkormányzatoknak a köztemetőkkel kapcsolatos előírások, szabályok, így különösen a temető használati és igénybevételi szabályainak, a temetési szolgáltatás, a temetőben végzett kegyeleti közszolgáltatások feltételeinek, illetve a temetői létesítmények vállalkozók által történő igénybevétele díjának rendeleti úton történő szabályozására. A Ttv. 42. §-a úgy rendelkezik, hogy ahol az önkormányzat a köztemető fenntartására vonatkozó kötelezettségéről kegyeleti közszolgáltatási szerződés keretében gondoskodik, a temetőhasználat rendjét önkormányzati rendeletben kell megállapítani. A Ttv. 40. § (1) bekezdése alapján az önkormányzat rendelete kötelezővé teheti a köztemetőn belüli, az elhunyt hűtésével, a temetőben erre a célra rendszeresített szállító járművön történő szállításával, továbbá a hamvaknak az erre szolgáló berendezéssel történő szórásával, sírhelynyitással és visszahantolással kapcsolatos feladatok ellátására az üzemeltető szakszemélyzetének és berendezéseinek igénybevételét. Ezeknek az üzemeltető által biztosított szolgáltatásoknak a díjait a Ttv. 40. § (2) és (3) bekezdése szerint az önkormányzat a szükséges és indokolt költségek alapján köteles megállapítani és rendeletben közzétenni.
- 8) Az Ötv. és a Ttv. előzőek szerinti kötelezései, illetve felhatalmazásai alapján került kiadásra

- Dorog Város Önkormányzata (többször módosított) 17/2000.(X.27.) sz. rendelete a temetőről és a temetkezési tevékenységről (a továbbiakban: DÖr.);
  - Tokod Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testület 18/2000.(XI.30.) sz. rendelete a temetőről és a temetkezésről (a továbbiakban: TÖr.),
- melyekben mindkét önkormányzat rögzíti, hogy az Ötv. és a Ttv. szerinti kötelezettségeket kegyeleti közszolgáltatási szerződés útján teljesíti.
- 9) A fenti önkormányzati rendeletek Dorog és Tokod esetében is a Ttv. 40. § (1) bekezdésében említett – ún. temetőn belüli – részszolgáltatások teljes körére (kivéve Tokodon a temetőben nem végzett „hamvak erre szolgáló berendezéssel szórása” szolgáltatást) az üzemeltető Temetkezési Kft. kötelező igénybevételét írták elő az adott temetőkben temetkezési szolgáltatást nyújtani kívánó vállalkozások részére.
- 10) Az előzőek alapján a temetőn belüli temetkezési (rész)szolgáltatások közül kizárólag a ravatalozás esetén nem kötelező a temetkezési vállalkozás részére a Temetkezési Kft. igénybevétele.

### **Temetkezési szolgáltatások Dorogon és Tokodon**

- 11) Dorogon és Tokodon is kizárólag a helyi önkormányzat tulajdonában lévő temető működik.
- 12) Dorog és Tokod térségében 2005. januárjától 2008. május végéig a Temetkezési Kft. mellett további négy vállalkozás nyújtott temetkezési szolgáltatást. Ezek közül azonban a fenti időszakban Tokodon csak egy vállalkozás a Kell-R Szolgáltató és Kereskedelmi Bt. (a továbbiakban: Kell-R Bt.) rendelkezett felvételi irodával, Dorogon pedig egy sem. Egy további vállalkozás, az Esztergomi Kegyelet Temetkezési Kft. (a továbbiakban: Esztergomi Kft.) 2007. decemberében nyitott felvételi irodát Dorogon, 2008. május végéig azonban Dorogon nem végzett egyetlen temetést sem.
- 13) 2005. januárja és 2008. májusa között Dorogon gyakorlatilag csak a Temetkezési Kft. végzett temetést (a közel 450 temetésből mindössze hármat végzett más

vállalkozás). Ugyanezen időszakban Tokodon a temetések mintegy háromnegyedét végezte a Temetkezési Kft. Ez az arány azonban időben növekvő irányzatot mutat (a 2005. évi alig több, mint 60 százalékkal szemben, 2008. első öt hónapjában már megközelítette a 90 százalékot).

- 14) A Kell-R Bt. két alkalommal is levélben sérelmezte a Temetkezési Kft. temetőüzemeltetési gyakorlatát Tokod Nagyközség Önkormányzatánál, mely válaszleveleiben – figyelemmel arra is, hogy a Kell-R Bt. alapvetően a TÖr-ben szabályozott magatartásokat sérelmezett – azt a tájékoztatást adta, hogy a TÖr. és az azon alapuló Kegyeleti Közzolgálati Szerződés felülvizsgálat alatt van, egyben jelezte, hogy felhívta a Temetkezési Kft. figyelmét a hatályos előírások maradéktalan betartására.
- 15) Az Esztergomi Kft. Dorog Város Önkormányzatának írott levelében azt sérelmezte, hogy a Temetkezési Kft. jogelődje azt állította, olyan szerződése van az Önkormányzattal, hogy a dorogi temetőben csak ő temethet más vállalkozás nem. Az Önkormányzat egy nap elteltével válaszolt, hogy a kizárólagosság csak a DÖr. szerinti tevékenységekre vonatkozik.

### **A Szerződés**

- 16) A Temetkezési Kft. jogelődje és a Kórház Kht. jogelődje által 2005. augusztus 19-én megkötött Szerződés-ben:
  - a Temetkezési Kft. vállalta, hogy a Szent-Borbála Szakkórház területéről az elhunytakat elszállítja, az ügyeleti telefonjára történt bejelentést követően max. 2 órán belül, továbbá vállalta a holttest kegyeleti szempontoknak megfelelő tárolását saját telephelyén lévő hűtőjében;
  - a Kórház Kht. vállalta, hogy a Temetkezési Kft. részére a fenti tevékenység végzésére kizárólagosságot biztosít, továbbá tájékoztatja a hozzátartozókat arról, hogy a szállítás és hűtés díját az eltemettetőnek kell megtéríteni.
- 17) A Szerződést a felek 2005. október 1-jétől 2010. szeptember 30-ig terjedő határozott időre kötötték.

- 18) A Temetkezési Kft. Árjegyzéke szerint 2005. október 1-jétől a szállítás nettó díja 12.000 forint, a hűtés nettó díját pedig a szállítás napjától számított negyedik naptól napi 1.500 forint, mely díjakat 2007. január 1-jétől 20.000. illetve 2.000 forintra emelte. 2007. december 1-jétől a Temetkezési Kft. szállítási díjat nem számít fel, a napi 2.000 forint összegű hűtési díjat ugyanakkor már a szállítás napjától felszámítja.
- 19) A Temetkezési Kft. jogelődje és a Kórház Kht. jogelődje a Szerződést 2008. január 2-án közös megegyezéssel megszüntette.
- 20) A Szerződés érvényességi ideje alatt a kizárólagosság ellenére más vállalkozások is szállítottak el a Szent-Borbála Kórházból holttesteket, igaz csekély számban (a 2007. évben az összes elszállítás alig több, mint 5 százalékában).

### **III.**

#### **Az eljárás alá vont vállalkozások nyilatkozatai**

##### **Temetkezési Kft.**

- 21) A Temetkezési Kft. nyilatkozata szerint az általa üzemeltetett temetőket nyitott temetőként működtette, illetve működteti jelenleg is, a mindenkor helyi önkormányzati rendeletekben, valamint az érintett temetőkre vonatkozóan kötött kegyeleti közszolgáltatási szerződésekben foglalt előírások szerint, azaz nem, illetve csak az ezekben biztosított, illetve előírt jogok és kötelezettségek mértékéig korlátozzák a külső temetkezési vállalkozások temetőkön belüli részszolgáltatásainak végzését.
- 22) A Szerződés tekintetében a Temetkezési Kft. úgy nyilatkozott, hogy az abban rögzített kizárólagossági jog biztosítását, és a szerződésben meghatározott szolgáltatások ellenértékének mértékét azért tartja jogszerűnek, mert nem csak az elhunyt szállítását, hanem az állandó készenlétet is biztosítja, a telefoni értesítéstől számított 2 órán belül gondoskodik az intézményben elhunytak saját telephelyére történő szállításáról, szakszerű tárolásáról (hűtéséről).

## **A Kórház Kht.**

- 23) A Kórház Kht. hivatkozott arra, hogy jogelődje a korlátozott (és források hiányában nem bővíthető) hűtőkapacitása miatt kényszerült a Szerződés megkötésére. Álláspontja szerint azonban az elhunytaknak a Temetkezési Kft. telephelyére történő kiszállítására vonatkozó kizárólagossági jog biztosítása nem korlátozta a temetkezési szolgáltatók közötti versenyt, mivel álláspontja szerint ez nem jelentette azt, hogy az elszállított elhunytak temetését kizárólag csak a kiszállítást végző vállalkozás végezheti.

### **IV.**

#### **Jogi értékelés**

#### **A gazdasági erőfölénnyel való visszaélés vizsgálata**

##### *Az erőfölény*

- 24) A Tpv. 22. § (1) bekezdése szerint gazdasági erőfölényben van az érintett piacon (14. §), aki gazdasági tevékenységét a piac többi résztvevőjétől nagymértékben függetlenül folytathatja, anélkül, hogy piaci magatartásának meghatározásakor érdemben tekintettel kellene lennie versenytársainak, szállítóinak, vevőinek és más üzletfeleinek vele kapcsolatos piaci magatartására.
- 25) A Temető Kft. által végzett temető üzemeltetési tevékenységet Dorog és Tokod területén is – mint érintett földrajzi piacokon (Tpv. 14. § (3) bekezdés) – más vállalkozás nem végez. Új vállalkozások piacra lépésével nem lehet számolni. Mindez azt jelenti, hogy más áruval ésszerűen nem helyettesíthető áruját (Tpv. 14. § (2) bekezdés) – ideértve az általa más vállalkozásnak nyújtott temetőn belüli temetkezési részsolgáltatásokat is – az adott földrajzi területeken kizárólag tőle lehet beszerezni, ami alapján tevékenységét üzletfeleitől nagymértékben függetlenül folytathatja, vagyis az érintett piacon gazdasági erőfölényben van.

##### *A visszaélés*

- 26) A Tpv. 21. § c) pontja szerint tilos indokolatlanul elzárkózni az ügylet jellegének megfelelő üzleti kapcsolat létrehozásától.

- 27) A Temető Kft. a temető üzemeltetése mellett temetkezési szolgáltatást is végez Dorogon és Tokodon egyaránt. Ebből adódóan nyilvánvaló érdekeltsége van abban, hogy a két településen a temetések minél kisebb hányadát végezzék más vállalkozások. Ezen cél elérésének legkézenfekvőbb eszköze az eljárás tárgyát képező 1.a) pont alatti magatartás, nevezetesen a kizárólag általa végezhető temetőn belüli szolgáltatások nyújtásának más vállalkozások felé történő megtagadása.
- 28) A fenti magatartás tekintetében az Öt. által szolgáltatás biztosítására kötelezett helyi önkormányzatok részére a Ttv. felhatalmazást ad, illetve egyes esetekben kötelezettséget ír elő a temetkezés és a temető üzemeltetés önkormányzati rendeletben (továbbá más vállalkozás által történő üzemeltetés esetén kegyeleti közszolgáltatási szerződésben is) történő szabályozására.
- 29) Az előzőeknek megfelelően Dorog Város Önkormányzata és Tokod Város Önkormányzata is rendeletben (a DÖr-ben, illetve a TÖr-ben) szabályozta a temető üzemeltetést, és az azzal megbízott Temető Kft-vel megkötötték a Kegyeleti Közszolgáltatási Szerződés-eket. Ilyen helyzetben az elsődleges kérdés az, hogy a szabályozott tevékenységre kiterjed-e a Tpv. tárgyi hatálya. A Tpv. 1. § szerint ugyanis hatálya nem terjed ki a vállalkozás piaci magatartására, ha törvény eltérően rendelkezik. A Versenytanács kialakult gyakorlata (Elvi állásfoglalások 1.6.) szerint a törvénnyel azonos elbírálás alá esnek a törvényre egyértelműen visszavezethető alacsonyabb szintű jogszabályok is, így értelemszerűen a Ttv. felhatalmazása, illetve kötelezése alapján kiadott fenti önkormányzati rendeletek is.
- 30) A fent hivatkozott elvi állásfoglalás ugyanakkor azt is rögzíti, hogy a más törvényből ki kell tűnnie annak a jogalkotói szándéknak, mely a Tpv. érvényesülésének adott területen gátat kíván szabni; általános hivatkozások, „cél-szabályok” nem vonhatók a „törvény eltérően rendelkezik” fogalomkör alá (más szavakkal: nem járhatnak a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörének elvonásával).
- 31) A Tpv. tárgyi hatálya kizárására vonatkozó direkt törvényi rendelkezés hiányában a fenti állásfoglalás szerinti „törvény alkotói szándékot” objektív módon kell megítélni. Abban az esetben, ha adott piaci magatartást a más törvény a Tpv. által védett érdekekkel alapvetően összhangban álló szempontok mentén szabályoz, akkor



a más törvényt nem sértő magatartásra nem terjed ki a Tpv. tárgyi hatálya. A tárgyi hatály ezen ok miatti hiánya akkor is fennáll, ha a más törvény lehetővé tette a vállalkozás számára a más törvény felhatalmazása alapján tanúsítottnál „versenybarátabb” (de számára kedvezőtlenebb) magatartás tanúsítását is. Ezzel ellentétes megközelítés ugyanis nyilvánvaló jogbizonytalansághoz vezetne: a vállalkozás nem tudná, hogy élhet-e az adott piaci magatartásra a más törvény által biztosított felhatalmazással. Mindez más oldalról ugyanakkor azt jelenti, hogy a Tpv. ezen fordulata (azt kifejezetten rögzítő más törvényi rendelkezés hiányában) nem azt jelenti, hogy a szabályozott szakma (ágazat) teljes piaci tevékenysége kikerül a Tpv. tárgyi hatálya alól, az csak konkrét piaci magatartásonként ítéltető meg.

- 32) A Ttv. a temetőt – általa megbízott vállalkozás (mely jellemzően temetkezési szolgáltatást is végez) révén – üzemeltető önkormányzatot arra kötelezi, hogy a temető üzemeltetését a Ttv-ben meghatározott keretek között szabályozza. A Versenytanács álláspontja szerint a Ttv. ezirányú rendelkezései alapján egyértelműen megállapítható, hogy azok célja a 27) pont szerinti versenyprobléma kiküszöbölése (enyhítése). A Ttv. meghatározza azon ún. temetőn belüli szolgáltatások körét, melyekre nézve az önkormányzat rendelkezhet úgy, hogy azokat kizárólag a temető üzemeltetője végezheti, azzal azonban, hogy az üzemeltető által más temetkezési vállalkozások részére nyújtott (a hálózatos szakmákban használt kifejezéssel: nagykereskedelmi) szolgáltatások díjait is meg kell határozni az önkormányzati rendeletben. A fenti szolgáltatások nyújtásától a temető üzemeltetője a rendelet szerinti díj megfizetése esetén értelemszerűen nem zárkozhat el.
- 33) A TÖr. és a DÖr. a Ttv. szerinti nagykereskedelmi szolgáltatások teljes körére előírja a temetőt üzemeltető Temetkezés Kft. kizárólagos jogát, így ezen szolgáltatások más temetkezési vállalkozás részére történő nyújtásának (esetleges) megtagadása az előzőekben részletesen kifejtettek alapján nem esik a Tpv. tárgyi hatálya alá.
- 34) A temetés elvégzéséhez nélkülözhetetlen temetőn belüli szolgáltatások közül a ravatalozás tekintetében a DÖr. és a TÖr. sem tartalmaz rendelkezést, így az ezzel összefüggő nagykereskedelmi szolgáltatással (a temető területén lévő ravatalozónak

a temetést végző vállalkozás rendelkezésére bocsájtása) összefüggésben a Tpv. tárgyi hatálya fennáll. A vizsgáló eljárása [Tpv. 47. § (1) bekezdés a) pont] során azonban ezzel összefüggésben nem tárt fel a Tpv. 21. § c) pontját sértő magatartást a Temetkezési Kft. részéről.

- 35) A Temető Kft. azon az Esztergomi Kft. felé tett állítása, mely szerint a dorogi temetőben csak ő temethet – megvalósulása esetén – egyszerű, könnyen cáfolható hazugságnak minősíthető (lásd 15. pont), nem pedig a Tpv. 21. § c) pontja alá tartozó visszaélésnek.

*A döntés a visszaéléshez kapcsolódóan*

- 36) A Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontja szerint az eljáró versenytanács az eljárást végzéssel megszünteti, ha a vizsgálat elrendelésére okot adó, a Tpv. 70. § (1) bekezdésében meghatározott körülmények nem állnak fenn (első fordulat), továbbá akkor, ha a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénysértés, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény (második fordulat). A Tpv. 70. § (1) bekezdése értelmében a vizsgáló vizsgálatot rendel el olyan tevékenység, magatartás, vagy állapot észlelése esetén, amely
- a) a Tpv. rendelkezéseit sértheti, feltéve, hogy az eljárás a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik; és
  - b) a közérdek védelme az eljárás lefolytatását szükségessé teszi.
- 37) Miután az eljárás megindításához a Tpv. 70. § (1) bekezdése szerinti mindkét feltételnek fenn kell állnia, értelemszerűen azok bármelyike hiányának megállapítása esetén a már megindult eljárást meg kell szüntetni (a Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontja szerinti „körülmények nem állnak fenn” kitétel ezért csak úgy értelmezhető, hogy „valamely körülmény nem áll fenn”).
- 38) A Versenytanács álláspontja szerint, ha valamely magatartás nem esik a Tpv. tárgyi hatálya alá az egyben azt is jelenti, hogy nem sértheti a Tpv. rendelkezéseit. Ezért a Temetkezési Kft. által nyújtott azon szolgáltatások esetében, melyekre nézve a DÖr., illetve a TÖr. kizárólagosságot biztosít, és így azok nem tartoznak a Tpv. tárgyi hatálya alá (lásd 33. pont), a Versenytanács az eljárást a Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontjának első fordulata alapján megszüntette.

- 39) A Temetkezési Kft-nek a Tpvt. tárgyi hatálya alá tartozó tevékenysége tekintetében a vizsgálat nem tárt fel a Tpvt. 21. § c) pontjába ütköző magatartást (lásd 34. pont), és a Versenytanács úgy ítélte meg, hogy ebben a vonatkozásban az eljárás folytatásától sem várható eredmény. Ezért a Versenytanács ezen tevékenységek tekintetében a Tpvt. 72. § (1) bekezdés a) pontjának második fordulata alapján szüntette meg az eljárást.

### **A Szerződés**

- 40) A Tpvt. 11. § (1) bekezdése szerint tilos a vállalkozások közötti minden olyan megállapodás, amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki.
- 41) A versenykorlátozó megállapodásoknak az abban résztvevők piaci elhelyezkedése szempontjából két alaptípusa létezik: a versenytárs vállalkozások közötti (horizontális), és az egymással vevő-eladó kapcsolatban álló vállalkozások közötti (vertikális) megállapodások.
- 42) A Szerződés formálisan egyik alaptípusba sem sorolható be, mert a Temető Kft. és a Kórház Kht. nyilvánvalóan nem versenytársai egymásnak, és közöttük vevő-eladó kapcsolat sincs. Ebből azonban nem következik az, hogy a Szerződés ne eshetne a Tpvt. 11. § szerinti tilalom alá, ha a versenyt korlátozó célzat, vagy (a legalábbis lehetséges) versenyt korlátozó hatás megállapítható. Az adott esetben a Versenytanács a lehetséges versenyt korlátozó hatást megállapíthatónak ítélte. A Szerződés szerinti kizárólagosság mellett ugyanis
- a) egyrészt a Temető Kft. versenytárs nélkül maradt a Kórház Kht. által elvégezni nem tudott halott hűtés (szállítás) tekintetében, miáltal lehetősége volt ezen szolgáltatások díjainak piac kontroll nélküli megállapítására;
  - b) másrészt versenyt korlátozó (torzító) helyzetet hozott létre az, hogy a Szent Borbála Kórházban elhunytak hozzátartozói (a temetkezési szolgáltatás potenciális megrendelői) a temetési szolgáltatások megrendelésének folyamatában először a Temetkezési Kht-vel kerültek kapcsolatba, miáltal annak módja nyílt olyan temetkezési szolgáltatások elvégzésére

megrendelést szerezni, amelyekkel a Szerződés szerinti kizárólagosság hiányában esetlegesen más vállalkozást bíztak volna meg.

- 43) Az előzőek alapján egyértelmű, hogy a Szerződéshez kapcsolható lehetséges versenyt korlátozó hatás kizárólag olyan tevékenységeket érint, amelyeket a felek közül csak a Temetkezési Kft. végez, a Kórház Kht. nem. Ilyen helyzetben természetesen mindig szükséges, hogy versenykorlátozás hasznából közvetlenül nem részesülő félnek is érdekében álljon a megállapodás. Az adott esetben a Kórház Kft. részére ez egyértelműen fennáll, mert a Szerződés révén külön anyagi ráfordítás nélkül képes megoldani a rendelkezésére álló hűtőkapacitással – nyilatkozata szerint – teljeskörűen nem elvégezhető, számára kötelező halott-hűtést. Ezért a Szerződés nem tekinthető a Temető Kft. egyoldalú versenyt korlátozó magatartásának, abban a Kórház Kht. felelőssége is megállapítható.
- 44) Az előzőekben részletezett lehetséges versenyt korlátozó hatások tényleges érvényre jutását a Versenytanács nem látta bizonyítottnak, mert
- egyrészt a 2005. évben a Szerződés október 1-jei hatályba lépését megelőzően is csak a Temetkezési Kft. végzett temetést Dorogon, ezért valószínűsíthető, hogy a Szerződés szerinti kizárólagosság hiányában is a Temetkezési Kft. végezte volna azon elhunytak hűtését (és szállítását) – és ezen keresztül jellemzően temetését is –, akikre a Kórház Kht. hűtési kapacitása nem volt elégséges;
  - másrészt a 2007. évre vonatkozó adatok szerint (lásd 20. pont) a kizárólagosság ténylegesen nem érvényesült.
- 45) Az előzőeket együtt értékelve azzal, hogy a Temető Kft. és a Kórház Kht. a Szerződést 2008. január 2-án a versenyfelügyeleti eljárás megindítását (sőt: az arra alapot adó panaszok benyújtását) megelőzően megszüntette, a Versenytanács úgy ítélte meg, hogy a jelen eljárás további folytatását a közérdek nem indokolja. Ezért a Versenytanács az eljárást a Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontjának első fordulata alapján az 1.b) alatti magatartás tekintetében is megszüntette.
- 46) Megjegyzi a Versenytanács, hogy a Szerződés azon rendelkezése, mely szerint a Kórház Kht. tájékoztatja a hozzátartozókat a Temető Kft. szállítási és hűtési díjáról önmagában nem versenyt korlátozó tartalmú. A díjakat ugyanis a Temető Kft.

határozta meg, így az – szemben az eljárást megindító végzésben foglaltakkal (lásd 1.b. pont) – nem minősül, a díjaknak a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) pontja szerinti (a megállapodást kötő felek általi) közös meghatározásának, hanem az a Temető Kft. egyoldalú magatartása. Nem zárható ki ugyanakkor, hogy a Temető Kft. a kizárólagosság következtében kialakult (valószínűsíthetően) gazdasági erőfölénys helyzetével visszaélve a Tpv. 21. § a) pontjába ütközően tisztességtelenül állapította meg a fenti díjakat. A Versenytanács azonban szükségtelennek tartotta visszaadni az iratokat a vizsgálónak [Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pont] az eljárás ilyen irányú kiterjesztésére [Tpv. 70. § (4) bekezdés], mert a szállítási díjakat a Temető Kft. több hónappal a jelen eljárás megindítása előtt megszüntette, az alkalmazott hűtési díj pedig megegyezik a DÖr. által meghatározott mértékkel.

## V.

### **Egyéb kérdések**

- 47) A végzés elleni jogorvoslat a Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontján alapul. A jogorvoslat a Tpv. 82. § (1) bekezdése alapján kizárólag az eljárás alá vont vállalkozásokat (mint ügyfeleket) illeti meg, mert a végzés másra nézve nem tartalmaz rendelkezést.
- 48) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság (Tpv. 86.§) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

Budapest, 2008. december 4.